

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 19.2.2004
SEK(2004) 204 slutlig

2004/0046 (CNB)

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

**om gemenskapens ståndpunkt beträffande ett avtal om de monetära förbindelserna med
Furstendömet Andorra**

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1. ANDORRAS BEGÄRAN OM ETT MONETÄRT AVTAL

Den 15 juli 2003 lämnade Andorras myndigheter in en formell begäran om att ingå ett monetärt avtal med gemenskapen. De uttryckte en önskan om att Furstendömet Andorra beviljas rätt att officiellt anta euron som lagligt betalningsmedel och att ge ut både mynt avsedda att sättas i omlopp och samlarmynt i euro.

Furstendömet Andorra – en oberoende stat, belägen mellan Frankrike och Spanien – är ett självständigt land som nyligen har antagit en författning (1993). Biskopen i biskopsdömet Urgel (en spansk stad) och Franska republikens president (båda i en personlig kapacitet) är statsöverhuvuden i staten Andorra (samregerande prinsar). Andorra har tidigare inte ingått något monetärt avtal med någon medlemsstat eller formell valutaordning. Franska och spanska sedlar och mynt har sedan lång tid tillbaka använts som halvofficiell valuta (parallellt), men utan att ha någon ställning som lagliga betalningsmedel, och ersattes 2002 av sedlar och mynt i euro.

Ett monetärt avtal kommer att innebära fördelar för båda parter. Andorra kommer att kunna anta euron som sin officiella valuta och skulle kunna tillåtas prägla vissa mängder euromynt avsedda att sättas i omlopp och/eller samlarmynt i euro. Samtidigt kommer användningen av euron i Andorra underställas en rad regler och därigenom kommer en tydlig rättslig ram att upprättas. Det monetära avtalet kommer därutöver att säkerställa samarbete med gemenskapen på särskilt viktiga områden (förhindrande av förfalskning och penningtvätt) samt säkerställa att vissa relevanta åtgärder som utgör en del av gemenskapens banklagstiftning och finansiella lagstiftning blir tillämpliga på den finansiella sektorn i Andorra. Detta kommer att bidra till att skapa i stort sett jämförbara villkor och således likvärdiga konkurrensförutsättningar mellan de finansiella instituten i euroområdet respektive Andorra.

2. ÖVRIGA AVTAL UNDER FÖRHANDLING MED ANDORRA

Kommissionen håller sedan juni 2002 på att förhandla fram ett brett samarbetsavtal mellan gemenskapen och Andorra som täcker en lång rad områden. Dessa förhandlingar har gjort betydande framsteg och förväntas slutföras inom kort. Därutöver pågår förhandlingar mellan gemenskapen och Andorra om att ingå ett avtal om beskattning av inkomster från sparande. Detta avtal kommer att bidra till ikraftträdandet den 1 januari 2005 av direktiv 2003/48/EG av den 3 juni 2003 om beskattning av inkomster från sparande inom gemenskapen. Ett framtida monetärt avtal med Andorra kommer således att utgöra en del av en mer omfattande ram av förbindelser och avtal mellan gemenskapen och Andorra.

3. BEFINTLIGA MONETÄRA AVTAL MELLAN GEMENSKAPEN OCH TREDJE LAND

Gemenskapen har på senare tid ingått en rad monetära avtal, särskilt med Vatikanstaten och Republiken San Marino (2001), liksom med Furstendömet Monaco (2002). I samtliga dessa fall fanns det ett formellt monetärt avtal med en medlemsstat (Italien respektive Frankrike) före införandet av euron 1999. Genom att behörigheten i monetära frågor eller växelkursfrågor övergick från euroområdets medlemsstater till gemenskapen från och med detta datum, och eftersom det i Förklaring nr 6 i slutakten till Maastrichtfördraget angavs att

gemenskapen åtog sig att underlätta omförhandlingen av de befintliga ordningarna, har dessa monetära avtal effektivt säkerställt de befintliga ordningarnas fortlöpande rättsverkan.

4. KOMMISSIONENS REKOMMENDATION TILL MONETÄRT AVTAL MED ANDORRA

Artikel 111.3 i EG-fördraget utgör den rättsliga grunden för monetära avtal mellan gemenskapen och tredje land. Rådet beslutar, med kvalificerad majoritet på rekommendation av kommissionen och efter att ha hört ECB, om en ordning för förhandlingarna och för hur sådana avtal skall ingås.

I denna rekommendation från kommissionen föreslås ett utkast till rådets beslut som definierar gemenskapens ståndpunkt i förhandlingen av ett avtal mellan gemenskapen och Andorra. De olika artiklarna kommenteras nedan:

Artikel 1

Denna artikel avspeglar särskilt det faktum att franska och spanska sedlar och mynt traditionellt användes som halvofficiell valuta i Andorra och att euron sedan januari 2002 i praktiken men inte rättsligt utgör Andorras valuta. I artikeln betonas därför att de monetära förbindelserna mellan gemenskapen och Andorra skulle kunna förtydligas och att gemenskapen är beredd att ställa sig positiv till landets begäran från juli 2003 om att ingå ett monetärt avtal.

Eftersom kommissionen kommer att ha ansvaret för att föra förhandlingarna (jfr artikel 7), skulle den vilja meddela Andorra gemenskapens beredvillighet att inleda förhandlingar, på villkor att de villkor som fastställs i artikel 8 uppfylls.

Artikel 2

De principer som fastställs i artiklarna 3–6 bör utgöra grunden för den ståndpunkt som företrädaren för gemenskapen kommer att inta i förhandlingarna med Andorra om ett avtal som rör monetära frågor.

Artikel 3

I artikel 3 föreskrivs att gemenskapen får tillåta Andorra att använda euron som sin officiella valuta och ge sedlar och mynt i euro, som givits ut av Europeiska centralbankssystemet, och mynt i euro, som givits ut av de medlemsstater som antagit euron, ställning som lagliga betalningsmedel. Detta skulle säkerställa att Andorra kan fortsätta att använda euron, kan anta den som sin officiella valuta och att sedlar och mynt som har ställning som lagliga betalningsmedel i gemenskapen även skulle få samma ställning i Andorra.

Artikel 4

I artikel 4 föreskrivs att Andorra förväntas förbinda sig att inte ge ut några sedlar, mynt eller ersättningar för dessa om inte denna utgivning uttryckligen förutses i avtalet. Detta gäller inte enbart sedlar, mynt eller andra monetära ersättningar denominerade i euro utan alla slags sedlar, mynt och monetära ersättningar oberoende av i vilken valuta de är denominerade. Möjligheten för Andorra att fortsätta att ge ut samlarmynt i guld och silver denominerade i diner kommer att undersökas.

Artikel 5

Det första stycket syftar till att säkerställa att gemenskapsbestämmelserna om sedlar och mynt i euro, såsom bestämmelser om upprätthållande av upphovsrätt, utväxling av skadade sedlar, mångfaldigande av sedlar och mynt, tillämpas i Andorra.

I det andra stycket föreskrivs att Andorra förväntas förbinda sig att nära samarbeta med gemenskapen och anta gemenskapsbestämmelser som syftar till att skydda sedlar och mynt i euro mot bedrägeri och förfalskning. Detta gäller bland annat utväxling av tekniska och statistiska uppgifter om förfalskade sedlar och mynt samt utväxling av operativ och strategisk information mellan de behöriga myndigheterna. Andorra förväntas se till att landet har tillräckliga påföljder mot bedrägeri samt förfalskning av sedlar och mynt i euro.

Artikel 6

I syfte att upprätta i stort sett likartade villkor för samtliga finansiella institut som arbetar i euro, oberoende av om de är belägna inom eller utanför euroområdet, betonas också i artikel 6 att det är nödvändigt att ett avtal omfattar de tillämpliga delarna av gemenskapslagstiftningen på bankområdet och det finansiella området, särskilt verksamheten i och tillsynen över alla berörda institut. Avtalet skulle också behöva täcka in den tillämpliga gemenskapslagstiftningen om förhindrande av penningtvätt, förhindrande av bedrägeri och förfalskning av andra betalningsmedel än kontanter samt krav på rapportering av statistik.

I artikel 6 föreskrivs också att gemenskapen får tillåta att finansiella institut som är belägna i Andorra ges tillgång till euroområdets betalnings- och avvecklingssystem, på villkor som skall fastställas med Europeiska centralbankens uttryckliga samtycke. Denna bestämmelse är inte avsedd att tillåta påförandet av en skyldighet för EBCS att bevilja tillträde till ECBS:s betalningssystem. Sådant tillträde kan endast beviljas förutsatt att ECB/ECBS godkänner det. De lämpliga villkoren för att bevilja ett sådant tillträde kommer emellertid att fastställas i själva det monetära avtalet.

Artikel 7

I artikel 7 föreslås att kommissionen skall föra förhandlingarna med Andorra och ingå det möjliga avtalet på gemenskapens vägnar. Rådet utnyttjar därigenom sin behörighet enligt artikel 111.3 i EG-fördraget att besluta om en ordning för förhandlingarna och för hur avtal som rör monetära frågor eller växelkursfrågor skall ingås. Det föreskrivs att både Spanien och Frankrike i full omfattning skall medverka vid förhandlingarna. Med hänsyn till att många aspekter av avtalet är av betydelse för Europeiska centralbanken, skall den i full omfattning medverka vid förhandlingarna inom sina behörighetsområden.

Artikel 8

I artikel 8 föreskrivs att inledandet av förhandlingarna och deras förlopp är underordnat Andorras uppfyllande av vissa villkor, särskilt avseende tillfredsställande framsteg i fråga om att parafera och slutföra avtalet om beskattning av sparande mellan gemenskapen och Andorra. På grundval av en rekommendation från kommissionen kommer rådet närmare bestämt att besluta huruvida de nödvändiga villkoren för att inleda förhandlingarna om ett monetärt avtal har uppfyllts. Dessa förhandlingar uppskjuts om Andorra inte ratificerar avtalet om skatt på sparande.

Artikel 9

Innan avtalet ingås skall kommissionen förelägga Ekonomiska och finansiella kommittén utkastet till avtal för yttrande.

I artikel 9 föreslås att Spanien och Frankrike, eller Europeiska centralbanken, eller Ekonomiska och finansiella kommittén, kan begära att utkastet till avtal föreläggs rådet. Om ingen sådan begäran görs, skulle kommissionen kunna gå vidare och slutföra avtalet.

Artikel 10

Beslutet är riktat till kommissionen. Det träder i kraft så snart det anmälts till kommissionen.

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om gemenskapens ståndpunkt beträffande ett avtal om de monetära förbindelserna med Furstendömet Andorra

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 111.3 i detta,

med beaktande av kommissionens rekommendation¹,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande, och

av följande skäl:

- (1) Enligt rådets förordning (EG) nr 974/98 av den 3 maj 1998 om införandet av euron² ersatte euron från och med den 1 januari 1999 valutorna i varje deltagande medlemsstat.
- (2) Från och med samma dag har gemenskapen behörighet i monetära frågor och växelkursfrågor i de medlemsstater som antar euron.
- (3) Rådet är ansvarigt för att fastställa en ordning för förhandlingarna och för hur avtal om monetära frågor eller växelkursfrågor skall ingås.
- (4) Gemenskapen har ingått monetära avtal med Monaco³, Vatikanstaten⁴ och San Marino⁵. Dessa länder hade tidigare ingått monetära avtal med Frankrike eller Italien före införandet av euron
- (5) Furstendömet Andorra ("Andorra") har inte någon officiell valuta och har inte heller ingått ett monetärt avtal med någon medlemsstat eller något tredje land. Spanska och franska sedlar och mynt användes tidigare i praktiken i Andorra, och ersattes från och med den 1 januari 2002 av sedlar och mynt i euro.
- (6) Andorra inkom den 15 Juli 2003 med en formell begäran om att ingå ett monetärt avtal med gemenskapen.

¹ EGT C

² EGT L 139, 11.5.1998, s.1.

³ EGT L142, 31.5.2002, s. 67-73..

⁴ EGT C 299, 25.10.2001, s. 1-4.

⁵ EGT C 209, 27.7.2001, s. 1-4.

- (7) Med tanke på de nära ekonomiska förbindelserna mellan Andorra och gemenskapen är det lämpligt att ett avtal mellan gemenskapen och Andorra bör innehålla bestämmelser om sedlar och mynt i euro, eurons rättsliga ställning i Andorra, samt om tillträde till euroområdet betalningssystem. Eftersom euron redan är i omlopp i Andorra bör det överenskommas att Andorra skall använda euron som sin officiella valuta och göra sedlar och mynt i euro, som givits ut av Europeiska centralbankssystemet och de medlemsstater som har antagit euron, till lagliga betalningsmedel.
- (8) Det faktum att euron blir Andorras officiella valuta ger inte landet någon rätt att ge ut sedlar eller mynt, vare sig i euro eller i någon annan valuta, eller att ge ut ersättningar för dessa, om inte det monetära avtalet innehåller uttryckliga bestämmelser i detta syfte. Andorra ger för närvarande ut samlarmynt som är denominerade i diner och möjligheten att fortsätta denna praxis kommer att undersökas.
- (9) Det är viktigt att Andorra ser till att gemenskapsbestämmelserna om sedlar och mynt i euro är tillämpliga i Andorra. Sedlar och mynt i euro behöver lämpligt skydd mot förfalskning. Det är också viktigt att Andorra vidtar alla nödvändiga åtgärder och samarbetar med gemenskapen på detta område.
- (10) Andorra bör vidta alla relevanta åtgärder som utgör en del av gemenskapens regleringsram för banksektorn och den finansiella sektorn, inberäknat förhindrande av penningtvätt, förhindrande av bedrägeri och förfalskning av andra betalningsmedel än kontanter samt krav på rapportering av statistik. Tillämpningen av sådana åtgärder kommer bland annat att bidra till att skapa jämförbara och skäliga villkor mellan finansiella institut belägna i euroområdet och motsvarande institut i Andorra.
- (11) Europeiska centralbanken (ECB) och de nationella centralbankerna får genomföra alla slags banktransaktioner med finansinstitut i tredje land. ECB och de nationella centralbankerna får på lämpliga villkor ge finansinstitut i tredje land tillgång till deras betalningssystem. Avtalet mellan gemenskapen och Andorra bör inte medföra att några skyldigheter åläggs ECB eller någon nationell centralbank.
- (12) Kommissionen bör bemyndigas att föra förhandlingarna med Andorra. Andorras grannländer, Spanien och Frankrike, bör i full omfattning medverka vid förhandlingarna och Europeiska centralbanken bör i full omfattning medverka inom sitt behörighetsområde.
- (13) Detta beslut gäller uteslutande det avtal som kommer att upprättas mellan Andorra och gemenskapen om monetära frågor, med uteslutande av andra frågor som det är nödvändigt att behandla i separata avtal. Andorra har uppmanats att samtycka till motsvarande åtgärder inom vissa områden, särskilt i fråga om beskattning av inkomster av sparande. Mot bakgrund av de framsteg som görs i förhandlingarna om och paraferingen av avtalet om skatt på sparande, och på grundval av en rekommendation från kommissionen, kommer rådet att undersöka om de nödvändiga villkoren är uppfyllda för att inleda förhandlingar om det monetära avtalet.
- (14) Kommissionen skall lägga fram utkastet till avtal för Ekonomiska och finansiella kommittén för yttrande. Utkastet till avtal bör vidare föreläggas rådet om Spanien eller Frankrike, eller Europeiska centralbanken, eller Ekonomiska och finansiella kommittén, anser detta vara nödvändigt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kommissionen skall informera Andorra om gemenskapens beredskap att vid tidigast möjliga tidpunkt ingå ett avtal med Andorra om monetära frågor och skall föreslå förhandlingar om ett sådant avtal.

Artikel 2

Gemenskapens ståndpunkt i förhandlingarna med Andorra om ett avtal om de frågor som anges nedan skall grunda sig på de principer som anges i artiklarna 3-6.

Artikel 3

1. Andorra skall ha rätt att använda euron som sin officiella valuta.
2. Andorra skall ha rätt att göra sedlar och mynt i euro till lagliga betalningsmedel.

Artikel 4

1. Andorra skall förbinda sig att inte ge ut något som helst slags sedlar, mynt eller ersättningar för dessa, om inte villkoren för en sådan utgivning har överenskommit med gemenskapen.
2. Möjligheten för Andorra att fortsätta att ge ut samlarmynt i guld och silver denominerade i diner kommer att undersökas.

Artikel 5

1. Andorra skall åta sig att anpassa sig till gemenskapsbestämmelserna om sedlar och mynt i euro.
2. Andorra skall åta sig att nära samarbeta med gemenskapen när det gäller att skydda sedlar och mynt i euro mot bedrägeri och förfalskning och anta bestämmelser som genomför gemenskapslagstiftningen på detta område.

Artikel 6

1. Andorra skall åta sig att anta alla lämpliga åtgärder, genom likvärdiga rättsliga åtgärder eller direkt införlivande, för tillämpningen av all relevant gemenskapslagstiftning på bankområdet och det finansiella området, i synnerhet rörande verksamheten i och tillsynen över de berörda instituten, och även för tillämpningen av all relevant gemenskapslagstiftning om förhindrande av penningtvätt, om förhindrande av bedrägeri och förfalskning av andra betalningsmedel än kontanter samt krav på rapportering av statistik.

2. Finansiella institut belägna på Andorras territorium kan få tillgång till betalnings- och avvecklingsystemen inom euroområdet på lämpliga villkor som skall fastställas i det monetära avtalet. Dessa villkor kommer att fastställas med Europeiska centralbankens samtycke.

Artikel 7

Kommissionen skall på gemenskapens vägnar föra förhandlingarna med Andorra om de frågor som avses i artiklarna 3-6. Spanien och Frankrike skall i full omfattning medverka vid förhandlingarna. ECB skall i full omfattning medverka vid de förhandlingar som ligger inom dess behörighetsområde.

Artikel 8

Förhandlingarna om ett monetärt avtal skall inledas så snart rådet, med kvalificerad majoritet på rekommendation av kommissionen, beslutat att de nödvändiga villkoren för att inleda sådana förhandlingar har uppfyllts.

Båda parterns föregående parafering av avtalet om beskattning av inkomster av sparande, samt Andorras åtagande att ingå detta avtal senast ett visst datum att överenskommas med gemenskapen, skall utgöra en del av de villkoren.

Om en överenskommelse om beskattningen av sparande inte slutförts av Andorra före överenskommet datum, kommer förhandlingarna om det monetära avtalet att uppskjutas intill dess ett sådant slutförande har ägt rum.

Artikel 9

Kommissionen skall lägga fram utkastet till avtal för Ekonomiska och finansiella kommittén för yttrande.

Kommissionen skall bemyndigas att ingå ett avtal på gemenskapens vägnar om inte Spanien eller Frankrike, eller Europeiska centralbanken, eller Ekonomiska och finansiella kommittén, anser att avtalet bör läggas fram för rådet.

Artikel 10

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*